

Victor Hugo

- şiirler -

Yayın Tarihi:

9.4.2004

Yayınlayan:

Antoloji.Com Kültür ve Sanat

Yasal Uyarı: Bu ekitap, bilgisayarınıza indirip kayıt etmeniz ve ticari olmayan kişisel kullanımınız için yayınlanmaktadır. Şiirlerin kopyalanması, gerçek veya elektronik ortamlarda yayınlanması, dağıtılması Türkiye Cumhuriyeti yasaları ve uluslararası yasalarla korunmaktadır ve telif hakları temsilcisinin önceden yazılı iznini gerektirir. Bu doküman Antoloji.Com tarafından yayınlanmıştır. Antoloji.Com tüm bölümleriyle, Fikir ve Sanat Eserleri Yasası'na %100 uygun olarak yayın yapmaktadır.

Ađlamak İçin Gözden Yaş mı Akmalı?

Ađlamak için gözden yaş mı akmalı?
Dudaklar gülerken, insan ađlayamaz mı?
Sevmek için güzele mi bakmalı?
irkin bir tende güzel bir ruh, kalbi bađlayamaz mı?
Hasret; zlenenden uzak mı kalmaktır?
Özlenen yakındayken hicran duyulamaz mı?
Hırsızlık; para, malmı almaktır?
Saadet almak, hırsızlık olamaz mı?
Solması için gl dalından mı koparmalı?
Pembe bir gonca iken gl dalında solmaz mı?
ldrmek için silah, hançer mı olmalı?
Salar bağ, gözler silah, gülüş, kurşun olamaz mı?

Victor Hugo

Aklından Sonsuz Yazgı Çıkmayan Adam

Bir yolcu gibi sabah, tan vakti yola çıkan,
Aklından sonsuz yazgı çıkmayan mutlu adam,
Uyanıyor şafakta, ruhu hep düş içinde,
Elinde kutsal kitabı, dualar dilinde!
Duasını ederken başlıyor gün doğmaya
Güneş hem göğe doğuyor, hem onun ruhuna.
Solgun ışıhta beliriveriyor eşyalar,
Eşyalarla birlikte ruhunda başka şeyler,
Ondan başka herkes uykuda, böyle sanıyor,
Esrik bir mutluluğun huzuruna varıyor,
Oysa arkasında güler yüzlü melekler var,
Kitabın üzerine eğilmiş bakıyorlar.

(1856)

Fransızca'dan çeviren: Tozan ALKAN

Victor Hugo

Bakışların

Bir bakışın kudreti bin lisanda yoktur
Bir bakış bazen şifa bazen zehirli oktur...

Bir bakış bir aşığa neler neler anlatır
Bir bakış bir aşığı saatlerce ağlatır.

Bir bakış bir aşığı aşkından emin eder
Sevişenler daima gözlerle yemin eder...

Victor Hugo

Bu Çiçek, Senin İçin

Doruktan senin için kopardım bu çiçeği
O sarp bayırdan hani, suya iner eteği
Kartalın bildiği yalnız ve yaklaşabildiği
Sessizce seprilmişti kayanın çatlağında.
Gölgeler yıkıyordu burnun sığırlarını
Açıkça görüyordum: bir yengi alanında
Nasıl kızıl ve parlak bir utku anıtı
Olanca görkemiyle bir anda kurulursa
İşte tıpkı öylece
Güneşin gömülüp gittiği yerde gece
Bulutlardan bir tak yapıyordu kendine.
Yelkenliler bir bir erirken uzakta
Birkaç çatı eğimli bir vadinin dibinde
Parlayıp görünmekten ürker gibiydi sanki.
Sevdiğim, senin için kopardım bu çiçeği!
Evet, rengi uçuk ve koku yok tacında
Çünkü kökü dağların bu çetin yamacında
Yalnız su yosununun acı tuzunu içmiş.
Dedim ki: garip çiçek, şu tepenin üstünden
Bulutların, yosunun ve teknenin gittiği
Uçsuz bucaksızlığa yolcu olmalıydın sen.
Git öyleyse bir kalbin
Herşyeden daha derin uçurumunda dağıl
Başka bir acun olan o göğüşte sol artık
Göğün seni sular için yarttığı besbelli
Ben'se Sevda'ya adadım işte seni!
Rüzgar birbirine katıyordu suları;
Yavaş yavaş silinen
Belirsiz bir ışık kalmıştı yalnız günden
Ah! nasıl acılıydım ve nasıl da derinden! ..
Düşler içindeydin ve kapkaranlık Gece
Sonsuz titreyişlerle doluyordu içime.

Victor Hugo

Diana

Bahçelerde kořardık kiraz toplamaya
Paros mermeri gibi güzel ak kollarıyla
Ağaçlara tırmanır, dalları eğdi.
Yapraklar ince ince rperirdi rüzgarda.
Ak gerdanı güneřle, gölgeyle dalga dalga
Al meyvaya uzanırdı incecik parmakları.
Kirazların her biri bir ateş damlasıydı.
Ardisıra çıkardım; bacağına açarken
Tutuřan gözlerime usulca 'susun! ' derdi
Sonra řarkı söylerdi.
Bazen ak diřlerinde trk yerine meyva
-Tıpkı o güzel erden, o yabanıl Diana-
O güzelim ağzıyla kiraz sunardı bana.
Dudağımda, konarken, bir sevda glcğ
Dřrrdm kirazı, alırdım pcğ...

Victor Hugo

Dilenci

Sen, hergün köşe başlarında
Yırtık urbanla kirli ellerinle
Avuç açan, sefil insan.

İnan yok farkımız birbirimizden.
Sen belki tüm yaşamınca dilenecek;
Beklediğin beş kuruşu biri vermezse,
Ötekinden isteyeceksin.

Ama ben, tüm yaşamım boyunca
Tek bir kez dilendim,
Bir acımasız kalbin sevdası ile alevlendim.
Öylesine boş öylesine açık kaldıki elim,
Yemin ettim bir daha dilenmeyeceğim.

Victor Hugo

Ey Güneş! Ey Yüzü Tanrısallığın!

Ey güneş! ey yüzü tanrısallığın!
Vahşi çiçekleri sel yatağının!
Mağaralar! Seslerin duyulduğu
Yaban böğürtlenleri ormanların!
Otların altından duyulan koku!

Örnek yükseklikte kutsal tepeler,
Bir tapınağın ak süsü gibiler.
Yaşlı kaya, yılları yenen meşe,
Sizi izlerken duyumsuyorum da
Dağınık bir ruh giriyor kalbime!

Ey kızıoğlankız orman, duru kaynak!
Karanlığın çivitlediği gül berrak!
Göğün ışığı pırıl pırıl su
Ne diyorsunuz bu haydut hakkında?
Ey doğanın bilinci, sağduyusu! .

(1856)

Fransızca'dan çeviren: Tozan ALKAN

Victor Hugo

Fransa

Bu kitabı yurduma
Taşı rüzgar, ne olur!
Ölü yaprak açıyor
Ağaç, köksüz olunca.

(1859-83)

Fransızca'dan çeviren: Tozan ALKAN

Victor Hugo

Gece

Günün tükendiği bu saatlerde
Tüm doğa canla başla çalışıyor.
Gece vakti bu yıldızlardan inen
Ne acayip bir korkudur kim bilir?

Etkisinde kalmış nice gizemin,
Kaygılı, bir yandan tir tir titriyor,
Karanlıkta, bilinmeyen bir gücün
Gözlerini üstünde hissediyor.

Ne büyük dehşet kendini tanımak!
Kaçışı olmadan, durmadan çalışmak,
Ebediyetin içinde devinen
Varlığın merhametine kalmak!

Bu nasıl kara, zor bir bulmaca
Amaçlar ve çözümler gizleniyor,
Birileri titrerken aşağıda,
Yukarda birileri düş görüyor.

(1888-97)

Fransızca'dan çeviren: Tozan ALKAN

Victor Hugo

Gelin Böceđi

Dedi ki: "Sanki üstümde
Bir yaratık geziniyor."
Baktım kar gibi boynunda
Küçük pembe bir böcek var.

-İster bilge ister deli
İnsan hoyrattır gençlikte-
Boyunda böcek yerine
Dudakta öpüş görmeli.

Cam gibi pembe sırtında Küçük siyah benekler var,
Bizleri seyretmek için
Daldan eğilmişti kuşlar.

Körpe dudaklı güzelin
Eğildim boynuna doğru.
Gelin böceđini aldım,
Öpücük de kaçıp gitti.

Gökte gördüm o böceđi
Dedi ki ey salak oğlum!
İyilik Tanrı'nın işi,
Aptallık insanoglunun!

(1856)

Fransızca'dan çeviren: Tozan ALKAN

Victor Hugo

Hep Yol Almak İsterim, Hiç Duramam Yerimde,

Hep yol almak isterim, hiç duramam yerimde,
Tanığımdır dalga, o denizde titriyorsa,
Rüzgara seslenirim: gidelim! rüzgar dönse,
Dalgadadır sıra: Haydi daha uzağa!

İlerlerim, kasırga alır götürür beni...
İnsanlar, aşklarınıza dört elle sarılın,
Kapının önündeki taş sedire oturun,
Ve geçen günlerinizin arkasından bakın!

Ne mutlu evinden hiç çıkmayıp,
Her akşam aynı saatte çatının aynı
Köşesinden havalanan gece kuşunu
Tekrar tekrar izleyen kişiye ne mutlu!

(1888-97)

Fransızca'dan çeviren: Tozan ALKAN

Victor Hugo

Judith Gautier'e

Ölüm ile güzellik iki şeydir çok derin
Karanlık verir biri, diğeryse gökmavi
İki kardeş çok korkunç, ve de bol, gür, verimli
İçerirler bilmece, aynı zamanda gizi.

Ey hanımlar, ses, bakış, siyah sarışın saçlar!
Cezbediniz seviniz, parlayınız durmadan
Ey inciler denizde dalgalara karışan!
Karanlık ormanlarda, ey parıldayan kuşlar!

Judith'le karedimiz birbirimize çok yakın
Sanılacaktı görsek, yüzümüzde ve sende
En büyük uçurumlar görünür gözünüzde,

Farkındayım tinimde yıldızlı ummanların;
Her ikimiz komşuyuz, sizinle gökyüzünde,
Siz ki çok güzelsiniz, bense çok ihtiyarım.

Victor Hugo

Kadına

Eğer kral olsaydım.! Çiğneyerek tahtımı
Memleketin halkını dizlerine sererdim.
O kuvvetli hükmümle bütün tacı tahtımı
Bir tek bakışın için sana feda ederdim.

Eğer Allah olsaydım.! O heybetli, o derin
Kâinatın, semanın, denizlerin, her yerin
İrademin önünde eğilen meleklerin
Sevgilim bir busene hepsi senindir derim

Victor Hugo

Keder Sana Yakışmıyor

Ne kadar değişmişsin ben görmiyeli,
Ellerin güzelliğini kaybetmiş nasırdan,
Hüzün rengi almış saçlarının her teli
Gözlerine gölgeler düşmüş kahırdan,
Gözlerin ki, gördüğüm gözlerin en güzeli
Ne kadar değişmişsin ben görmiyeli

Böyle mahsun kederli değildin eskiden
Fıkır fıkır gülerdi gözlerinin içi
Dudakların nemliydi sevgiden, arzudan
Yapraklarına çiğ düşmüş karanfiller gibi
Baygın kokusuna anılarla beraber giden
Böyle mahsun kederli değildin eskiden

Sevdiklerin vefasız mıydı bu kadar
Ağlamaktan mı karadı gözlerin
Bir zamanlar göz yaşını sevmezdin
Şimdi neden yaşırdı gözlerin
Hasta mısın, yorgun musun nen var
Sevdiklerin vefasız mıydı bu kadar

Arzular vardır bilirsin anlatılamaz
Eskisi gibi kalsaydın ne olurdu
Taptaze, ılık kar gibi beyaz
Keder sana yakışmıyor gül biraz
Arzular vardır bilirsin anlatılamaz.

Victor Hugo

Mayıs Başı

Şimdi herşey sevmek fiilini çekiyor
O eşsiz gülleriyle işte mayıs başı
Aşk: neşeli, kederli, günücü ve yakıcı
Yanık yanık söyletıyor yeşeren ormanları
Gövdesine bir dilek kazıdığım ağaçtan
Mırıltılar geliyor ve ağaçcık doğaçtan
Yaratısı sanarak yineliyor durmadan
Geçen güzde göğsüne çizdiğin istenceyi
Alaycı alakarganın dalga geçtiği mağara
Kaşlarını oynatıp gülümsüyor ormana
Hava aşka değin titreşimlerle dolu
Öyle göklü ve körpe, seven, mis kokulu
Sevdalı yoncalarsa göğe göndermiş onu
Ve güneş adım adım dolanırken kubbeyi
Esrık çayır kokular döküyor dörtbir yana
Öpücükler açıyor dönüp gelen bahara
'Seni seviyorum' diyen mırıltıyla kırdı
Safransarı, gökmavi, lal rengi ve erguvan
Gölcüklerin üstünde, otlaklarda, koyakta
Binbir renkte benekler oluşturuyor orda
Kokusunu savurup saklıyor çiçeğini
Sanki kırım telaşlı, tatlı iletileri
Yaygaracı aşkının yazdırdığı pus'lalar
Papyadan bir altlığa izlerini yaymışlar
İncecik sesleriyle küçük kuşlar ormanda
Şarkıcıklar söylüyor peri kızlarına
Tatlı bir sır veriliyor gölgelikte herkese
Seviyor ve söylüyor herşey bunu sessizce
Sanki yanan güneyde, batıda ve kuzeyde
Ve altın ışıklarla günün doğduğu yerde
Çiçekli çit, sarmaşık ve şakırdayan pınar
Ve tepeler ve gölgeler ve o sonsuz tarlalar
Dört rüzgarın düzduğu bir dörtlük söylüyorlar

Victor Hugo

Mezar ve Gül

"Senin gibi bir aşk çiçeği ne yapar
Seher vakti yağdığında yağmurlar? "
Diye mezar sordu güle.
"Ya senin o kuyu gibi ağzına
Düşen insan ne yapar daha sonra? "
Diye sordu ona gül de.

"Ey karanlık mezar, amber ve bal
Kokusuna döner o damlacıklar
Anladın mı beni şimdi? "
Mezar da dedi ki "Ey dertli çiçek,
Melek olup göklerde süzülecek
İçime düşen her kişi."

(1837)

Fransızca'dan çeviren: Tozan ALKAN

Victor Hugo

Mors

Gördüm o biçiciyi, işinin başındaydı tarlada
Kesip biçerek ilerliyordu kocaman adımlarla
Batan günün kızılığı geçiyordu iskeletin içinden
Karanlıkta her nesne titrer ve gerilerken
Tırpandaki yalazı izliyordu insanoğlu
Ve utku kemerleri altında görkem dolu,
Utku esriği utkunlar devriliyordu peşpeşe
O güzelim Babil'i çeviriyordu çöle
Tahtı darağacına, sehpayı saltanata
Gülleri gübreye, çocukları kuşa
Hazinleri küle, anaların yaşını sele döndürüyordu
Haykırıyordu kadınlar: geri ver çocuğumuzu
Sen alıp gidesin diye mi dünyaya getirdik biz onu?
Yeryüzünü feryatlar kaplamıştı dört yandan
Etsiz parmaklar fışkırıyordu sefalet yataklarından
Buzlu bir yel uğulduyordu yüzbinlerce kefende
Kara tırpan altında çılgına çevrilen kitle
Karanlıkta benziyordu kaçan bir korkmuş sürüye
Çiğnediği her yerde herşey ürkü, yas ve gece!
Arkada, alını tatlı bir ışıkla yıkanan melek
Ruhların demetini taşıyor gülümseyerek

Victor Hugo

Neler mi istiyorum?

Neler mi istiyorum uyanınca her sabah
Ne bahardan bir nese, ne de yazdan bir cicek
Siyah, siyah cok siyah kadife kadar siyah
Bir sacin buklesini bana kim getirecek

Neler mi istiyorum gurbette aksamlardan
Ne ruzgardan bir buse, ne de bir pembe kelebek
Derin, derin cok derin, ufuklar kadar derin
Bir çift gözün rengini bana kim getirecek

Victor Hugo

Oceano Nox (Denizde Gece)

Ah nice denizci, ah nice kaptan,
Sevinçle uzağa sefere çıkan,
Bu kasvet dolu ufukta kayboldu.
Kurbanı oldu kötü bir kaderin,
Aysız gecede, dipsiz bir denizin,
Karanlıklarına gömülü kaldı.

Kasırğa, reisleri, tayfaları,
Bir kitabın dağılan sayfaları
Gibi savurdu dalgalar üstüne.
Hiç kimse bilmez sonları ne oldu,
Bu yağmadan her dalga bir şey çaldı,
Kimi bir denizci kimi bir tekne.

Yazık bu bahtsız, kayıp insanlara
Sürükleniyorlar karanlıklarda,
Kayalara çarpa çarpa başları.
Analar babalar her gün sahilde
Tek düşleri vardı, gözler denizde
Öldüler gerçekleşmeden düşleri.
Oturup paslı çapalar üstüne,
Sizi anar neşeli gençler gece,
Karışır karanlık isimleriniz
Öykülere, şarkılara, gülüşlere
Sevgiliden çalınan öpüşlere
Yeşil yosunlar içinde uyurken siz.

"Bir adanın kralı mı oldunuz?
Daha güzel bir vatan mı buldunuz? "
Sonra susulur, hatıranız yiter.
Beden suda yeter, adlar bellekte.
Zamanla daha da kararır gölge:
Karanlık sularda karanlık unutuş!

Silinir gözlerden şekliniz bile.
Kaygınız kimde sabanınız kimde?
Beklemekten bıkmış ak saçlı dullar,
Ocağın ve kalplerinin külünü,
Eşelerken, fırtınanın hükmünü
Sürdürdüğü geceler sizi anar.

Bir gün ölüm o gözleri örtünce,
Anmaz adınızı, anmaz hiç kimse.
O küçük yankılanan mezarlara,
Ne yeşil yaprağı düşer söğüdün,
Ne köprü başında bir dilencinin
Şarkısı duyulur, basit, tekdüze!

Nerde suyun yuttuğu denizciler?
Deniz! Sen de ne acı öyküler var!
Uğunan analardan korkan dalga!

Bunları anlatır gelgitleriyle,
Bu yüzden akşam yaklaşırken bize
Haykırır, umutsuz, ılık ılıa!

(1837)

Fransızca'dan eviren: Tozan ALKAN

Victor Hugo

Söylesem Söyleyebilsem Ah Derdimi

söylesem ah söyleyebilsem derdimi
mehtap bir gecede açabilsem sana kalbimi
göreceksin seninle dolu
desem, diyebilsem ki seviyorum seni
çılgınca aşığım sana
ama demem, diyemem
çünkü aramızda dağlar, denizler
ve benim o kahrolası gururum var
bu böyle sürüp gidecek
sen, seni sevdiğimi bilmeyecek, öğrenmeyeceksin
ben her gece yıldızlara seni sevdiğimi söyleyeceğim
sana asla...
çünkü aramızda dağlar denizler
ve benim o kahrolası gururum var

Victor Hugo

Şiirlerim

Irmak olup akın ey şiirlerim!
Akın, suyunuz çoğala çoğala!
Acı içinde kanayan kalplerin,
Yalpalayan susamış gönüllerin,
Pınarı olun, su verin onlara!

Işıktan gagası suyunuza dalsın
Kartal, pisliklerden uzakta dursun
Dalgaların tuhaf çağılısında,
Kuş seslerine, şarkılarına
Meleklerin ilahisi karışsın!

(1942)

Fransızca'dan çeviren: Tozan ALKAN

Victor Hugo

Veni, Vidi, Vixi

Değilmi ki o derin acılarımla şimdi
Buna destek olacak tek bir kolda yoksunum
Ve çocuklara bile zorlukla gülüyorum
Ve açmıyor içimi çiçekler renkleriyle
Anlamalıyım artık: yaşadın yeterince!

Değilmi ki ilkbahar kuşatınca her yanı
Doğayı şenlik yerine çevirdiğinde tanrı
Bu görkemli sevdaya aşksız bakıyorum
Değilmi ki gün-gece ışıktan kaçıyorum
Duyarak o en gizli kederi herşeydeki

Değilmi ki ruhumda umudum yenik düştü
Değilmi ki bu güller, kokular mevsiminde
Sevgili kızım benim, içimde, ta derinde
Yalnız senin yattığın karanlığa özlem var
Mademki öldü kalbim, yaşadım yeterince!

Yeryüzünde yükümü tek bir gün reddetmedim
Arıgım işte orda, burda başak demektim
Yumuşadım gitgide, yaşama gülümsedim
Ve yaşamın o büyük, dipsiz gizi dışında
Dimdik durdum ayakta, kimseye eğilmedim

En iyisiyle yaptım yapabildiklerimi
Ne çok uykusuz kaldım, ne çok hizmet götürdüm!
Sonra acılarıma güldüklerini gördüm
Nefretlerine hedef seçildikçe üzüldüm
Anarak çalışıp çektiklerimi

Tek kuşun uçmadığı şu dünya sürgününde
Öyle bezgin, ışıksız, ellerimin üstünde
Diğer tüm kölelerin alayları içinde
Taşdım ağlamadan al kanlara bulanıp
Koparılmaz zincirden payıma ne düştüyse

Şimdi bakışlarımın ancak yarısı bende
Ötesi darmadağın acılı gömütlerde
Dönüpde baktığım yok çağıran olsa bile
Sersemlik ve sıkıntı yüklü bir uykusuzum
Hiç gözünü kırpmadan kalkmış şafaktan önce

Miskin karanlığımın orta yerinde şimdi
Yanıt vermeye bile gönül indirmiyorum
Canımı sıkıp duran o en günücü ağza
Ulu Tanrım gecenin kapısını aç bana
Ki çekilip gideyim, dönmeyeyim bir daha!

Victor Hugo

Yarın Erkenden

Yarın erkenden kırlar ağardığı zaman
Gideceğim... biliyorum beni bekliyorsun bak,
Geçip gideceğim dağlardan, ormanlardan
Daha fazla kalmayacağım senden uzak.

Gözlerim düşüncelerime saplı yürüyeceğim,
Duymadan hiçbir haber, hiçbir şey görmeden,
Yalnız, kimsesiz, birbirine kenetli ellerim
Gideceğim, farkı yok gündüzümün gecemden.

Ne uzaklarda Harfleur'ü saran perdelere
Bakacağım, ne de inen altın renkli akşama
Kavuşunca bir bağ yeşil çoban püskülü ve
Bir çiçekli funda koyacağım mezarına.

Victor Hugo